Vlaams Parlement

***SCHRIFTELIJKE VRAAG***

nr. 251
van **CAROLINE BASTIAENS**
datum: 19 november 2015

---

aan **BEN WEYTS**
VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, VLAAMSE RAND, TOERISME EN DIERENWELZIJN

---

*Haventransport via pijpleidingen - Onderzoek*

De haven van Antwerpen is volop bezig met het optimaliseren van de mobiliteit in en rond de haven. Door een mix van maatregelen moet een vlottere doorstroming ontstaan in het havengebied. De Oosterweelverbinding en de Liefkenshoekspoortunnel zijn twee van de infrastructuurwerken die de mobiliteit op het spoor en de weg zullen verbeteren.

Er is echter nog een vervoersmogelijkheid die momenteel al te vaak vergeten wordt als alternatief: de ondergrondse pijpleidingen. Op een veilige en efficiënte manier zouden zo chemische producten, gas en olie getransporteerd kunnen worden. Recent gaf de secretaris-generaal van het departement Mobiliteit en Openbare Werken (MOW) in een interview aan dat deze modus in kaart wordt gebracht.

1. Door wie wordt dit onderzoek gevoerd?
2. Wanneer zijn de resultaten hiervan bekend?
3. Wat zijn eventueel de (tussentijdse) resultaten?
4. Welke goederen worden per pijpleiding getransporteerd? Wat is het aandeel in de totale goederenoverslag? Wat zou het potentieel/de doelstelling in de toekomst kunnen/moeten zijn?

**BEN WEYTS**
VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, VLAAMSE RAND, TOERISME EN DIERENWELZIJN

---

**ANTWOORD**
op vraag nr. 251 van 19 november 2015
van **CAROLINE BASTIAENS**

---

Begin 2015 startte de Vlaamse overheid (Ruimte Vlaanderen) samen met het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen, de Federatie van transporteurs via pijpleidingen Fetrapi en de chemiefederatie Essenscia een onderzoek naar de ruimtelijke en procedurele mogelijkheden voor de inplanting van een ondergrondse leidingstraat tussen de haven van Antwerpen en het Ruhrgebied. Mijn betrokkenheid is slechts zijdelings.

Dit project heeft als hoofddoelstelling de kwalitatieve ontwikkeling en realisatie van een ondergrondse leidingenstraat tussen de zeehaven van Antwerpen en het Ruhrgebied (grensoverschrijding te Geleen), met een gemiddelde breedte van circa 70 meter en dienstig voor het transport van verschillende stoffen. Het transport van producten gebeurt via verschillende soorten buisleidingen tussen de zeehaven van Antwerpen en de bestaande leidingstroken te Maasmechelen/Geleen, met aantakking op het net met Duitsland.

Dit project bevordert bovendien de verdere economische ontwikkeling in het Economisch Netwerk Albertkanaal, met name ter hoogte van de clusters te Geel, Meerhout, Beringen en Tessenderlo, op langere termijn. Op deze manier wordt de concurrentiekracht van Vlaanderen vergroot en wordt ingespeeld op het toekomstig ruimtelijk beleid en voorzien in een aanbod. Hierdoor zal veelvuldiger voor deze transportmodus worden gekozen door de bedrijven, wat resulteert in een toename van transport per pijpleiding en een afname van het wegtransport.

Verder traject:

Het onderzoek naar de mogelijkheden voor inplanting van een leidingstraat tussen Antwerpen en het Ruhrgebied wordt op korte termijn aan de Vlaamse Regering voorgelegd. Momenteel bevindt het project zich in de verkenningsfase. De Vlaamse Regering kan na die verkenningsfase een beslissing nemen over het vervolgtraject. Naar verwachting zal dit vervolgtraject onder meer een tracéstudie met een alternatievenonderzoek omvatten. Het onderzoek zal meerdere jaren lopen en gepaard gaan met een intensief participatietraject.

De haven van Antwerpen wenst zich verder te ontwikkelen tot de meest vooraanstaande en innovatieve (petro)chemische cluster van Europa. Pijpleidingen zijn een ideaal transportmiddel voor de aan- en afvoer van grondstoffen naar de petrochemische cluster in de Antwerpse haven en naar de chemiesector in het binnenland en het Ruhrgebied. Binnen de haven van Antwerpen liggen 1.023 km pijpleiding die instaan voor bijna 90% van alle transport van vloeibare goederen binnen de haven.
Volgende producten worden getransporteerd in en van/naar de haven:

- Isobutyleen
- Butadieen
- Propaan
- Nafta
- Zuurstof
- Aardolie
- Chloor
- Kerosine

- Fenol
- Aceton
- Ammoniak
- Demin water
- Ethyleen
- Aardgas
- Waterstof
- Stikstof
- Propyleen

Transport via pijpleidingen is filevrij, veiliger dan transport via vrachtwagen, trein of schip en er is minder uitstoot van schadelijke stoffen als koolstofdioxide. Pijpleidingen staan dan ook hoog op de agenda van zowel de haven van Antwerpen als de Vlaamse overheid.